

Egybefüggő szakmai gyakorlat szervezése

A 2020. szeptember 1-jén indult új technikai követelményrendszer és az új szakképzési törvény jelentős változást hozott képzéseink szervezésében. Megváltozott a képzési szerkezet (osztatlan öt éves képzés bevezetése: ágazati alapoktatás és szakirányú oktatás szakaszokkal), megjelentek a szakmák oktatását szabályozó Programtervek (PTT) és a vizsgáztatást előíró Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK). Azonban az továbbra sem változott, hogy az iskolai rendszerű szakképzésben a gyakorlati képzés a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésből és a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő szakmai gyakorlati képzésből áll. A szakképzésben tanulóknak tehát követelmény a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő szakmai gyakorlat teljesítése a nyári szünetben. Az iskolai rendszerű szakképzésben az összefüggő szakmai gyakorlat a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott gyakorlat része, teljesítése a továbblépés feltétele.

A diákjaink és szüleik felé szeretnénk tolmácsolni azon kérésünket, hogy segítsenek olyan gazdálkodókat keresni, akik a megismerhető feltételek mellett vállalják a kamarai nyilvántartásba vételt, a duális képzői regisztrációt. Olyan cégeket, akik a sikeres eljárás lefolytatása után az iskolával közösen kidolgozott szakmai program alapján szívesen fogadnak diákokot „nyári” egybefüggő gyakorlatra, s élvezve az ezzel járó jogokkal vállalják az ebből adódó kötelezettségeket. Ennek eredményeképpen hozzájárulhatnak ahhoz, hogy diákjaink külső gazdálkodóknál, valós munkahelyi követelményekkel, ipari technológiai folyamatokban, működő vállalatirányítási környezetben végezhetik el kötelező egybefüggő gyakorlatukat.

Összefoglalva az új szakképzési törvény a következő változásokat vezette be:

- az eddig megszokott összefüggő gyakorlat elnevezést egybefüggő gyakorlatra cserélte,
- a 9. és a 10. évfolyamosok egyik ágazatban sem mennek ilyen gyakorlatra,
- az egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama szakmánként eltérő - egy-egy adott szakma esetében eltérő gyakorlati óraszámot határoz meg a 11-12.évfolyamra. Az iskolánkban oktatott képzések esetén: elektronika 105-120 óra; gépészet: 140-140 óra; sport: 35-35 óra, vegyészet és környezetvédelem csak a 11. évfolyam után van 70 óra, az informatika ágazatban továbbra sincs egybefüggő szakmai gyakorlati előírás,
- a szakképzési törvény már nem ismeri az együttműködési megállapodás fogalmát, helyette a szakképzési munkaszerződést vezette be. Itt új szabályként jelenik meg az is, hogy amennyiben a diáknak van duális partner céggel kötött szakképzési munkaszerződése, úgy a képzési programban meghatározottak szerint a cégnél kell az egybefüggő gyakorlatot is letöltenie,
- a legújabb törvénymódosítás azonban már lehetővé teszi, hogy a duális képzőhely már a nyári egybefüggő gyakorlatra is köthet szakképzési munkaszerződést a tanulóval (évente két alkalommal, határozott idejű (rövidebb időtartamú) szakképzési munkaszerződést, egyenként már akár 2, de legfeljebb 12 hétre, éves szinten azonban összességében legfeljebb 12 hétre),
- azon diákok, akik nem rendelkeznek munkaszerződéssel, nem tudnak ilyet kötni valamely gazdálkodóval, az egybefüggő gyakorlatukat csak az iskola tanműhelyében végezhetik el,
- alapvetően az iskola kötelessége a gyakorlati hely biztosítása, de a szülő, a tanuló is segíthet a megfelelő hely felkutatásában, azaz, aki kapcsolatban áll a nyári gyakorlat

elvégzésére alkalmas, kamarai regisztrációval rendelkező gazdálkodó szervezettel, kereshet önállóan gyakorlati helyet.

Az egybefüggő szakmai gyakorlat tehát csak olyan duális képzőhelyen szervezhető meg, amely duális képzőhely a területileg illetékes kamaránál nyilvántartásba van véve az adott szakmára.

Az iskolánkban oktatott Szakmajegyzék szerinti magas elméletigényű és emeltszintű szakmák esetében kevés olyan gazdálkodó van, aki a fennálló követelmények mellett szívesen fogadna diákot, de még kevesebben vannak, akik vállalják az ehhez szükséges duális képzőhelyi előkészítő nyilvántartásba vételt.

A szakirányú oktatásban csak olyan duális képzőhely vehet részt, akit a gazdasági kamara felvett a duális képzőhelyek nyilvántartásába. A nyilvántartásba az a képzőközpont vagy gazdálkodó szervezet vehető fel, aki rendelkezik a szakirányú oktatás folytatására jogszabályban meghatározott személyi és tárgyi feltételekkel, ennek keretében

- amelynél a szakirányú oktatás folytatásának feltételei biztosítottak,
- amely foglalkoztat olyan személyt, aki
  - a duális képzőhely által vállalt szakmának megfelelő, államilag elismert, legalább középfokú szakirányú szakképzettséggel és – az Szkr. 242. § (2) bekezdésében meghatározott kivétellel – legalább 5 éves, az érintett szakképzettségnek megfelelő szakmai gyakorlattal és kamarai gyakorlati oktatói vizsgával rendelkezik,
  - cselekvőképes és
  - nem áll a szakirányú oktatási tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt,
- amely a duális képzőhely által vállalt szakirányú oktatáshoz – a KKK-ban meghatározott – szükséges eszközzel és felszereléssel rendelkezik és
- amely legkésőbb 2022. szeptember 1-jétől az Szkt. 19. § (3) bekezdése szerinti minőségirányítási rendszert működtet vagy legalább a gazdasági kamara által kidolgozott szempontrendszerben meghatározott minőségi követelményeknek megfelel.

E négy feltétel mindegyikének egyszerre kell fennállnia ahhoz, hogy a képzőközpont vagy a gazdálkodó szervezet a duális képzőhelyek nyilvántartásába felvehető legyen. A szakirányú oktatás folytatása feltételeinek meglétét a gazdasági kamara hatósági ellenőrzés keretében helyszíni szemle keretében vizsgálja. A szakirányú oktatás tárgyi feltételei meglétének (gépek, berendezések, szerszámok) vizsgálata az adott szakma KKK-jában meghatározott eszközjegyzék szerint történik. A nyilvántartásba-vételi eljárás ingyenes.

A duális képzőhely a szakirányú oktatást a szakképzési munkaszerződés alapján létrejött munkaviszony keretében szervezi meg - szakképzési munkaszerződés keretében foglalkoztathatja a tanulókat. Ez alapján a duális képzőhelyet – az Szkt.-ban meghatározott eltérésekkel – megilletik az Mt.-ben a munkáltató jogai és terhelik a munkáltató kötelezettségei.

A legfontosabb források:

- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- szkt_kezikonyv20220316pdf-1651737261727 – A szakképzési jogszabályok magyarázata (második átdolgozott és hatályosított kiadás)
- <https://ikk.hu/>
- szakkepzes_40pdf-1590612271838.pdf – Szakképzés 4.0

Dian János műszaki igazgatóhelyettes (dian.janos@boronkay.hu)
Horváth László gyakorlati oktatásvezető (horvath.laszlo@boronkay.hu)